

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@oed.dep.no

Deres ref:
09/02264-1

Vår ref: #92113v1/th-th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@jus.no T +47 22 03 50 61

11.03.2010

Høringsuttalelse - forskrift om leie av vannkraftanlegg og om bruk av driftsoperatører (utleieforskriften)

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 16. desember 2009 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulike erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonder mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for energirett, vannkraft, olje og gass. Lovutvalget består av Johan Fr. Remmen (leder), Cecilie Bjelland, Astrid Skjønborg Brunt, Preben Falck og Gunnar Martinsen.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2 NÆRMERE OM FORSKRIFTSFORSLAGET

2.1 Forholdet til energiloven og den varslede forskriften om krav til bemanning og egenkompetanse hos konsesjonærer etter energiloven

Konsesjonsplikten etter energiloven § 3-1 (anleggskonsesjon) ble som kjent relativt nylig utvidet

til også å omfatte eierskap til elektriske anlegg (i tillegg til bygging og drift av slike anlegg). I forlengelsen av dette la NVE frem forslag til ny forskrift om krav til bemanning og egenkompetanse hos den enkelte konsesjonær etter energiloven ("bemanningsforskriften"), herunder konsesjonærer etter lovens § 3-1. Sistnevnte forskrift er så langt ikke vedtatt.

Merknadene til utleieforskriftens bestemmelser synes å forutsette at det bare skal meddeles én anleggskonsesjon for ett og samme vannkraftanlegg. Slik konsesjon skal meddeles den som reelt sett driver anlegget, det vil si den som er utpekt som driftsansvarlig etter forskriftsforslagets § 3 (jf merknadene til forskriftsforslagets § 7 tredje ledd). Advokatforeningen mener dette fremstår som en hensiktsmessig løsning, fremfor å operere med "doble" konsesjonskrav til både eier og driftsansvarlig. Advokatforeningen vil imidlertid påpeke at ovennevnte forutsetter unntak fra energilovens krav om at enhver eier av et elektrisk anlegg må ha anleggskonsesjon, i alle fall hva gjelder eiere av vannkraftanlegg.

I merknadene konkretiseres det videre hvilken styring og kontroll, herunder også kompetanse og bemanning, henholdsvis eieren og den driftsansvarlige må ha for å kunne drifte det enkelte kraftverk. Advokatforeningen mener det er viktig at de krav til styring og kontroll som vil bli stilt etter energiloven med tilhørende forskrifter, herunder den varslede bemanningsforskriften, ses i sammenheng med de krav som stilles etter nærværende forskrift. Advokatforeningen vil understreke betydningen av at man her tilstreber å få på plass et helhetlig regelverk, som ikke gir rom for unødvendig tvil om hvilke krav som gjelder til henholdsvis eier og driftsansvarlig i medhold av ulikt regelverk.

2.2 Godkjenning av avtaler, overføring av konsesjoner mv

Leie- og operatøravtaler etter forskriftens §§ 4, 5 og 6 skal forhåndsgodkjennes av Olje- og energidepartementet ("OED"), jf utkastets § 10. Da nødvendige konsesjoner etter energiloven skal ligge hos den som defineres som driftsansvarlig etter utkastets § 3, kan slike avtaler nødvendiggjøre overføring av konsesjoner etter energiloven (i praksis anleggskonsesjoner), for eksempel fra eier til driftsoperatør.

Søknader om overføring av konsesjoner etter energiloven skal avgjøres av NVE i første instans. Det er således nødvendig at OEDs godkjenning av leie-/operatøravtalen er koordinert med NVEs tillatelse til overføring anleggskonsesjon.

Advokatforeningen legger til grunn at i den grad OED godkjenner en avtale etter §§ 4, 5 eller 6, som også omfatter overføring av driftsansvaret til en annen aktør en opprinnelig anleggskonsesjonær, så innebærer dette at OED mener at vedkommende aktør også er kvalifisert blant annet som konsesjonær etter energiloven § 3-1. Advokatforeningen kan i så fall vanskelig se behovet for en ny realitetsvurdering fra NVE om overføring av den aktuelle konsesjonen, all den tid overordnet forvaltningsorgan har forutsatt at overføringen finner sted. I slike tilfeller bør det derfor være tilstrekkelig at eier av vannkraftanlegget/opprinnelig konsesjonær orienterer NVE om at slik overføring finner sted og ber om at anleggskonsesjonen registreres på riktig selskap. Dette bør fremgå uttrykkelig av forskriftens § 10.

Av forslaget § 11 første ledd fremgår det at forskriften får anvendelse på nye avtaler etter §§ 4, 5 og 6, og på *"alle endringer i eksisterende avtaler, revideringer eller forlengelse av avtaler utenom de disposisjoner som fremgår av industrikonsesjonsloven § 4"*. Av bestemmelsens annet ledd fremgår det videre at eksisterende avtaler må bringes i overensstemmelse med forskriftens krav *"innen tre år fra forskriftens ikrafttredelse"*. Det er uklart for Advokatforeningen hvorvidt det å bringe eksisterende avtaler i overensstemmelse med forskriftens krav vil være *"endringer"* eller *"revideringer"* i første ledds forstand, noe som i så fall vil forutsette at enhver slik tilpasning

må oversendes OED for godkjenning etter forskriftsforslagets § 10. Etter Advokatforeningens oppfatning er det ønskelig med en nærmere presisering hva dette angår.

Vennlig hilsen

Berit Reiss-Andersen
leder

Merete Smith
generalsekretær